

Boriczew, Stojan

Bułgarsko-radziecka konferencja naukowa

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 30/2, 439-440

1985

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

rych referaty wychodziły niekiedy poza tytuł sympozjum. Ukazują one nie tylko zróżnicowany obraz dyscypliny geograficznej w różnych krajach, ale także zmianę jej modelu w historii. Dorobek sympozjum jest cennym wkładem do nauki, syntetyczne opracowanie całości wymaga jednak znacznego wysiłku redakcyjnego.

J. Bb.
(Warszawa)

BULGARSKO-RADZIECKA KONFERENCJA NAUKOWA

W dniach 7—11 października 1984 r. w Międzynarodowym Domu Uczonych im. F. Joliot-Curie w Warnie odbyła się bułgarsko-radziecka konferencja naukowa poświęcona dziejom bułgarsko-rosyjskiej i bułgarsko-radzieckiej współpracy w nauce i technice. Uczestniczyło w niej ponad czterdzieści osób, w tym sześć ze Związku Radzieckiego. Konferencję zorganizowały: Narodowe Muzeum Politechniczne w Sofii i Sektor Historii Nauki Zjednoczonego Centrum Historii Bułgarskiej Akademii Nauk.

Na konferencji wygłoszono około trzydziestu referatów, w tym trzy na posiedzeniu plenarnym. Tak więc — zaraz po otwarciu konferencji przez dyrektora Narodowego Muzeum Politechnicznego, Dino Demirowa — Nikołaj Łaman wygłosił referat na temat *Literatura i źródła dla studiów historii radziecko-bułgarskich związków naukowo-technicznych (aspekty teoretyczne i metodologiczne)*, w którym podkreślił znaczenie badań nad wzajemnymi kontaktami naukowymi, a zarazem zwrócił uwagę, iż tej problematyce dotychczas nie poświęcano zbyt dużo uwagi. Ożywioną dyskusję wywołał referat plenarny Wery Pawłowej, który dotyczył radzieckiej szkoły naukowej w zakresie historii nauki, pojmowanej jako wzorzec badań w tej dyscyplinie naukowej. Trzeci referat plenarny wygłosił Mladen Cońew, który omówił główne etapy bułgarsko-radzieckiej współpracy naukowo-technicznej w okresie budowy socjalizmu w Bułgarii.

Po referatach plenarnych obrady konferencji toczyły się w dwóch sekcjach: I. *Bułgarsko-rosyjska współpraca naukowotechniczna i kulturalno-oświatowa* oraz II. *Bułgarsko-radziecka współpraca naukowo-techniczna*.

Tematyka referatów i komunikatów sekcji I. była bardzo różnorodna, można ją jednak ogólnie przedstawić w kilku wydzielonych grupach.

Pierwsza grupa dotyczyła roli rosyjskich uczelni i podręczników rosyjskich w rozwoju oświaty bułgarskiej. Do tej grupy można zaliczyć między innymi referaty: Neli Baczwara: *Rola Liceum Ryszelejewskiego w kształceniu Bułgarów w XIX w.*; Emil Dawczew: *Bułgarzy wykształceni w Rosji i ich rola w bułgarskim odrodzeniu*; Todorka Raszewa: *Archiwum akademika Penczo Nikołowa Rajkowa — źródło do historii oświaty w Szkole Nikołajewsko-Aleksandrowskiej i Południowostowiańskim Pensjonacie Todora Minkowa w Nikołajewie po odrodzeniu Bułgarii (1879—1893)*; Nikołaj Sawow: *Związki naukowe Uniwersytetu Sofijskiego z niektórymi rosyjskimi szkołami wyższymi (1904—1944)*; Ginka Stamenowa: *Podręczniki rosyjskie przetłumaczone na bułgarski w epoce odrodzenia bułgarskiego*. Z tych referatów, jak i innych w niniejszym sprawozdaniu nie wymienionych, wyłaniał się obraz wielkiego wkładu uczelni rosyjskich w kształceniu Bułgarów, szczególnie w drugiej połowie XIX w.

Durga grupa referatów dotyczyła poszczególnych uczonych i ich wzajemnych kontaktów. Między innymi w grupie tej znalazły się referaty: Iskren Azmanow: *O niektórych informacjach w zapiskach podróży (1723—1747) Wasilija Grigoriewicza Barskiego — odzwierciedlających tradycje architektury bułgarskiej*;

Ewłogi Dankow: *Joan Petriczki i bułgarsko-gruzińskie związki w końcu XI i początkach XII wieku*; Żiwodar Duszow: *Naukowo-pedagogiczna działalność Symeona Wankowa*.

Do trzeciej grupy zaliczylibym referaty poświęcone bułgarsko-rosyjskiej współpracy w różnych gałęziach techniki, jak na przykład: *Nikołaj Markow: Źródła rosyjskie o wydobywaniu żelaza w Malk Samokowie*; *Ilija Ilijew: Wkład Rosji i rosyjskich wojskowo-technicznych służb lotniczych we wzmacnianie lotnictwa bułgarskiego w okresie wojny bałkańskiej 1912—1913 r.*; *Enczo Enew, Marija Lucakanowa: Pomoc uczonych i specjalistów rosyjskich w organizacji poczty bułgarskiej i telegrafów*.

W sekcji II. zdecydowana większość referatów dotyczyła bułgarsko-radzieckiej współpracy w zakresie techniki i przemysłu. Były to między innymi referaty: *Igor Apokin: Radziecko-bułgarskie związki naukowo-techniczne w dziedzinie cybernetyki technicznej i niektóre problemy metodologiczne badań historyczno-cybernetycznych*; *Władimir Gwozdziecki: Radziecko-bułgarska współpraca w dziedzinie elektroenergetyki (historia i stan współczesny)*; *Natalija Czczerowa: Radziecko-bułgarskie kontakty naukowo-techniczne w dziedzinie poszukiwania i wydobywania kopaliny*; *Dimityr Pitkow: Bułgarsko-radziecka współpraca w badaniach kosmicznych*; *Stojan Boriczew: Problem wymiaru ekonomicznego współpracy naukowo-technicznej Bułgarii ze Związkiem Radzieckim w latach siedemdziesiątych*; *Mładen Conew: Pierwsi bułgarscy wynalazcy, posiadający radzieckie autorskie świadectwa wynalazców (20—30 lata)*; *Taszo Taszew: Z wojennej bułgarsko-radzieckiej współpracy naukowej w okresie drugiej wojny światowej (bułgarski karabin maszynowy w Armii Radzieckiej)*.

Ponadto na konferencji przedstawiono kilka komunikatów o materiałach archiwalnych do bułgarsko-rosyjskiej i bułgarsko-radzieckiej współpracy naukowej oraz o współpracy bułgarsko-radzieckiej w zakresie muzealnictwa technicznego.

Konferencja przebiegała w wyjątkowo roboczej atmosferze i była pożyteczna dla wszystkich jej uczestników. Stanowi ona ważny etap w rozwoju współpracy między historykami nauki i techniki Bułgarii i Związku Radzieckiego.

Z języka rosyjskiego przełożył: *Jerzy Róziewicz*

Stojan Boriczew
(Sofia)